



БСП

КОНГРЕС

7 - 8

МАЙ 2016

**МИХАИЛ
МИКОВ**

**БЪЛГАРИЯ ДНЕС И ЗАДАЧИТЕ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ПОЛИТИЧЕСКИ ДОКЛАД**

МИХАИЛ МИКОВ
БЪЛГАРИЯ ДНЕС И ЗАДАЧИТЕ
НА БЪЛГАРСКАТА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
Политически доклад

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
НА БЪЛГАРСКАТА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
за периода между 48-ия и 49-ия конгрес на БСП

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ОБЩОПАРТИЙНАТА
КОНТРОЛНА КОМИСИЯ
НА БЪЛГАРСКАТА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
за периода между 48-ия и 49-ия конгрес на БСП

ОТЧЕТ ЗА ПАРЛАМЕНТАРНАТА
ДЕЙНОСТ НА БЪЛГАРСКАТА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
И В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
за периода между 48-ия и 49-ия конгрес на БСП

ПРОЕКТИ
НА ПОЛИТИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ
НА 49-ия КОНГРЕС НА БСП

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗБОР
НА НОВИ РЪКОВОДНИ ОРГАНИ
НА БЪЛГАРСКАТА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

ДНЕВЕН РЕД, РЕГЛАМЕНТ,
РЪКОВОДНИ И РАБОТНИ ОРГАНИ,
СПРАВОЧНИК И БЕЛЕЖНИК
НА ДЕЛЕГАТА



**БЪЛГАРИЯ ДНЕС
И ЗАДАЧИТЕ НА БСП
Политически доклад
пред 49-ия конгрес на БСП
7 май 2016 г.**

**МИХАИЛ МИКОВ,
председател на НС на БСП**

*Уважаеми делегати на 49-ия конгрес,
Ваши Превъзходительства,
Уважаеми другарки и другари гости,*
Днес е първото заседание на 49-ия конгрес. Тогава, когато отбелязваме 125-ата си годишнина като основна опозиционна алтернатива на властта. Дългата ни история е част от нашата легитимация да направим заявка за бъдещето. Но това не е достатъчно. Това означава една огромна отговорност пред социалистите, пред партията, пред страната ни. Нашата задача е да кажем, че налаганият с десетилетия ултралиберален модел у нас има алтернатива - да очертаем тази алтернатива и да бъдем неин основен носител.

Искам да си тръгнем оттук единни, с увереност и решимост, че партията може и ще поеме тази отговорност за една по-добра, справедлива, демократична и социална България, за една силна и влиятелна лява партия, която представлява интересите на милиони - хора на труда, интелигенцията, на малкия и средния бизнес. За връщане на усещането за подкрепа и другарство сред нас, социалистите, за повече "ние" и по-малко "аз", за да управляваме България.

I. ЗА СВЕТА

1. За демокрацията

Уважаеми другари,

Българската демокрация е болна. Симптомите са недоверие в институциите и политиката, огромни социални и икономически неравенства, големи разделителни линии в обществото, неучастие в политическия живот, отсъствие на разговор за политики, размиване между лявото и дясното.

Причините за заболяването са в невъзможността на демокрацията да се противопостави на разрушителния натиск на неолиберализма.

Това означава грешното схващане, че няма ляво и дясно, превръщане на политиката в обикновено шоу, изместване на процеса за вземане на решения от институциите към други формати, които нямат представителност и после не носят политическа отговорност, лобистко законодателство, нечестни избори. Всичко това подкопа демокрацията. Дясното управление все повече се изражда в тоталитаризъм, понякога с елементи на радикален национали-

зъм и дори с неофашистки прояви.

Все повече хора разбират, че нищо не зависи от тях, че правото им на избор е отнето от онези, които опорочиха изборите, които смесват лявото с дясното и убиват дискусиата за истинската политика. Българите не искат да гласуват. И това няма да се промени със задължителното гласуване. Какъв е смисълът да гласуваш, ако после някой ще пренапише протокола от избирателната ти секция. С подобни избори не се печели доверие, а новите органи изпитват дефицит на легитимност още със създаването си.

Причина е дясната политика. Но на нас, Българската социалистическа партия, на левите партии, се пада задачата да отстояваме и върнем отново демократичните достижения. Хората имат право на избор. Затова за нас има и ляво, и дясно. И трябва с действията си да гарантираме тази алтернатива. Трябва да работим за приобщаване на всички при вземане на политически решения и да им върнем чувството, че те определят сами какъв път да поеме нашата държава. Те имат право да искат и да настояват пред политиците. Необходими са повече честност и последователност от нас.

Най-голямото предизвикателство е да не отстъпим от обещанията си когато участваме в управлението. Но още по-голямо предизвикателство е да приемем управлението като работа в интерес на хората, а не като самоцел или заради нечии лични интереси, които са се реализирали във властта.

2. За социалната държава

Уважаеми другари,

Достиженията на европейската социална държава от 70-те години на миналия век претърпяха сериозни отстъпления. Увлечени от идеята за по-малко държава и повече пазар, но недооценявайки антисоциалните страни на този процес, правителствата допуснаха това да се случи. Убеждаваха ни, че е в интерес на хората, но се оказа, че е преди всичко в интерес на глобалните мегапредприятия и ограничен кръг лица. Днес тези елити правят всичко възможно да заличат познанието за социалната държава. Споменът за нея е неудобен за онзи 1%, чието богатство е колкото останалите 50% от хората. Защото знанието за нея е

по-силно от всички неолиберални аргументи за общество на индивидуалисти.

Социалната държава се грижи за своите граждани, осигурява основните блага като здраве, образование, сигурност и достойни старини. Тя е активен регулатор и не само - тя е и участник в икономиката. Осигурява по-справедливо разпределение на богатството и задълженията. Тя изисква усилия, време и правилна политика.

3. За лявото и дясното и краят на неолиберализма

След 1989 година еднополюсният свят не даде друга алтернатива, освен неолибералната. Дясното, с малки изключения, доминираше всичко у нас през последните 26 години. Решенията му бяха приемани за безспорни и бяха прилагани, дори и експериментално. Това роди дезинтегрирано общество от политически апатични хора, големи неравенства, много бедност и натрапчива несправедливост.

Европа е разкъсвана от различни кризи. Кой можеше доскоро да си представи, че Европа, която интегрира 28 страни-членки и напредваше със стабилизирането на паричния съюз, ще се изправи пред риска някои от страните, под натиска на популизъм и сепаратизъм, да искат отделяне за каквито случаи вече чуваме в отделни страни от Европа.

В този свръхрисков и турбулентен свят дилемата е може ли България да си позволи още да чака? Може ли България да си позволи още да изостава?

Категорично заявяваме, че нашият отговор е "не". На БСП се пада националноотговорната задача да посочи пътя на България за излизане, да открие нов капацитет за политика, за да се справим с този период на световни и европейски геополитически и шокови рискове.

Спорът между лявото и дясното не е приключил. Но левията претърпя много щети под неолибералния натиск. Крахът на дясното не значи непременно бърз възход на левията. Лявото ще си извоюва този възход с много работа, последователност и почтеност. Свикнаха да приемат Българската социалистическа партия не като алтернатива, а като част от статуквото. И това трябва да се промени. Да продължим да се разграничаваме от статуквото и да

преминем в решително настъпление.

БСП трябва да продължи да се утвърждава като изразител на политическите интереси на мнозинството, на работещите, интелигенцията, младите, пенсионерите, дребните и средните предприемачи. Трябва да отстояваме по-силно и справедливата държава, която се грижи за хората, и не само дава равен шанс за всички, а има механизми да гарантира изпълнението на равния шанс.

II. ЛЯВАТА АЛТЕРНАТИВА

Искам да се спра на някои основни моменти, очертаващи нашата лява алтернатива. Те до голяма степен се припокриват с проекта за платформа, с който всички разполагате, и моята платформа не може да бъде по-различна от платформата на Партията. Затова докладът ми включва една интерпретация на платформата, а така ще спестя и време за нейното представяне по-късно.

1. За националните интереси на България

Българската социалистическа партия трябва да продължи да се утвърждава като национална и патриотична партия. Трябва да запазим усета за национално значимото и да не го превръщаме в предмет на лични сблъсъци и сделки. Крайно време е да се дефинират национални интереси и приоритети, по които да има и приемственост.

От наша гледна точка българският национален интерес изисква:

- гарантиране на териториалната цялост и унитарния характер на държавата, така, както са закрепени в Конституцията;
- гарантиране и упражняване на националния суверенитет и интерес в рамките на ЕС и международните организации, в които членуваме;
- съхраняване и развитие на традиционната българската духовност и патриотичния характер на българското образование.

2. За външната политика

България няма самостоятелни позиции по много международни въпроси и чака "началниците да кажат". Българските инте-

реси се жертват за неясни каузи и ангажменти. Така десните допуснаха България да възприеме официална враждебна реторика срещу Русия, с която влошава традиционно добрите ни отношения. Ние не сме нито прифронтова, нито фронтова, нито воюваща държава, още по-малко с Русия.

Недопустимо е примирението, с което правителството прие споразумението между Европейския съюз и Турция, без да защити нашия интерес. То предоставя европейска солидарност за държава-членка, докато най-бедната страна-членка - България - рядко се ползва от нея и в много скромни размери.

Охраняваме 1300 км външна европейска граница по шенгенски стандарти и за наша сметка, но не сме част от Шенген.

Сгрешена е и политиката ни със съседните държави. Това е още по-обезпокоително заради нестабилността, която ни заобикаля. В Гърция, в Македония, в Турция усещаме криза на демократичните ценности. И всички държави са подложени на бежански натиск, който трудно удържат сами. В тази сложна обстановка са необясними атаките и негативните оценки, които премиерът отправя публично към съседните държави. Ние искаме България да възстанови мястото си на стабилизиращ фактор на Балканите, на основен източник на мир и разбирателство, за един по-широк контекст в Черноморския макрорегион.

Не се намират на необходимото равнище и отношенията ни с държави от Изтока - от Китай до Иран. Поддържането на взаимноизгодни контакти с тях не изключва добрите отношения с Европейския съюз и Съединените американски щати.

Противопоставяме се на този подход, който превръща България в покорен изпълнител на чужди решения, без да се държи сметка за нашия интерес. Външната ни политика не може да бъде разменна монета за някакви други, не на българите интереси. Тя трябва да се икономизира в интерес на страната ни.

Правителството мълчаливо отбягва темата за трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции. Министрите не дадоха ясни и честни отговори в Народно-то събрание. Беше отказана дискусия. Не на нас, а на хората, на българските граждани. Единствено Българската социалистическа партия има ясна позиция срещу това

споразумение.

Преди година и половина, след оживена дискуссия, в Националния съвет се прие едно ясно решение, с което осъждаме опитите за икономическо подчиняване на държави от глобалните корпорации, за занижаване на установените минимални трудови, социални, здравни, екологични стандарти. Мисля, че и тогавашните опоненти на това наше решение трябва да си дадат сметка какво се случва днес в Европа, ако не след нашето решение, то поне след позицията, включително и на френския президент.

Днес ние отново заявяваме, че няма да отстъпим от извоюваните права на хората, за да обслужим корпорации. Затова настояваме за:

- отмяна на санкциите срещу Русия и възстановяване на контактите между Европейския съюз и Русия;
- приемане на държавата ни в Шенген, защото това е справедливо и заслужено;
- спиране на приема на бежанци без необходимата европейска солидарност;
- апелираме към нашите съюзници и приятели за бързо умиротворяване и възстановяване на държавите, които бяха провалени в името на нечии геополитически интереси;
- ясна позиция на българското правителство по трансатлантическото споразумение.

3. За демографията

Уважаеми другари,

Под въпрос е бъдещото на българската нация. България се топи. Само за миналата година с 48 000 души, колкото е един град колкото Кюстендил, без да броим тези, които мигрираха в страните от Европейския съюз.

Тази икономическа и социална несигурност тормози ежедневието на българите и те не свързват бъдещото си с България. Ако хората не усещат трайна политика, ако не вярват на държавата, няма как да се осигури устойчиво възпроизводство на нацията. Населението застарява, средната продължителност на живота у нас е доста под средната за Европейския съюз, променя се и етническият състав на нацията. Ликвидиране на географски обособени територии без реална интеграция на общностите крие рискове от социални взривове,

придобиващи етническа форма.

Отсъствието на балансирана регионална и демографска политика води до обезлюдяване на цели региони, до тежки икономически и социални дисбаланси. Сериозни са разликите в развитието между Севера и Юга, между София и останалата България. Българските села и градчета – някога оживени, развиващи се - днес изчезват и опустяват с много висока скорост. Порочният кръг се затваря. Хората напускат защото няма поминък, а поминък няма, защото хората са напуснали.

Бедността води до ранно отпадане от образование на хиляди деца годишно, защото държавата не иска да осигури достъпно образование за всички. Изправени сме пред проблем, който мислехме, че е останал в миналото. Нивата на неграмотност днес са съизмерими с тези от средата на миналия век. Бедността ражда неграмотност, а неграмотността - невъзможност за професионална реализация и отново бедност.

Демографската катастрофа вече е проблем и на националната ни сигурност. Необходими са спешни мерки за справяне с нея днес и веднага.

Миналата година по наше настояване в Парламента се прие решение, в което се задължаваше правителството да предложи такива мерки. И до момента не са предложени. До края на този месец президентът пое ангажимент да свика Консултативния съвет по национална сигурност, но ако от него не излязат конкретни послания към изпълнителната власт и Народното събрание, ако пак си поговорим там, при президента, цялата тази работа е доста безсмислена. Затова ние ще настояваме, ние ще искаме и ще предложим, включително и в Народното събрание такива мерки, които да бъдат изпълнявани и осигурени с бюджет. Един изключително важен въпрос.

4. За здравеопазването

Моделът на здравеопазване доказва, че е неефективен. Превръщането на държавни и общински болници в търговски дружества бе само първата стъпка за пазара с живота и здравето. Там, където с приоритет е търговската печалба, социалната функция обикновено е на заден план. Здраве получава само който може да плаща.

Публичното здравеопазване изпитва все по-големи затруднения. Бюджетът за здраве расте, а качеството и достъпът се влошават. Задълженията на болниците са над 500 млн лв. Очевидно, другари, грешка се оказа концентрирането на всички средства за здравеопазване в НЗОК. Държавата се лиши от ресурс да изпълнява конституционните си задължения и така абдикира от тях. Хората не виждат смисъл да плащат на система, която не работи. Това подрива солидарността, която е в основата на здравното осигуряване.

Българите плащат най-много допълнително за здраве от всички граждани на Европейския съюз, защото са "най-богати". Достъпът до здравеопазване е все по-ограничен. Стотици хиляди са без достъп - било защото нямат пари да си го позволят, било по някаква друга причина.

Необходима е промяна, която да отстояваме и която да бъде последователно прокарвана от нас:

- връщане на здравеопазването като право, достъпно за всички;
- държавните и общинските болници да се превърнат в държавни лечебни заведения със специален статут, а не по Търговския закон, защото там целта не е печалба;
- осъществяването на стриктен държавен контрол при създаването на лечебни заведения и върху тяхното функциониране.

5. За образованието

Уважаеми другари,

Народната просвета не остана незасегнатата от политиките на неолиберализма. Когато парите следват ученика, се поставят в неравни условия училищата от малките населени места спрямо тези в големите градове. Формално всички имат достъп до училище, но този достъп е различен, включително по съдържанието си. Това връща системата на образование, на народната просвета, към 20-те години на миналия век. Сега, когато се стремим да бъдем достоен член на Европа и на света. Така системата на образование усилва още повече неравенствата.

Още по-тежки щети понесе народната просвета със Закона за предучилищното и училищното образование.

В кризата повечето от държавите членки увеличиха средствата за образование, а у нас се случва точно обратното. Грубо се политизира системата и се премахва нейният патриотичен характер. Народната просвета не може да обслужва целите на една или друга партия. Образованието трябва да осигури устойчиво възпроизвеждане и на историческата памет, и на езика, и на духовността и да даде най-вече добра подготовка на децата за живота.

Днес ясно трябва да кажем оттук: "Стига бизнес с образованието на българските деца!". Имаме ясна алтернатива за това и аз искам да благодаря на другарите народни представители, и от Комисията по образование към НС на БСП, които предприеха една чудесна кампания, за да разяснят на гражданите какво означава този Закон за предучилищното и училищното образование и как той унищожава достиженията на българската народна просвета.

За десните грижата за културата и духовността не е приоритет, защото там няма печалба. Театри, музеи, читалища, самодейни състави и дейци на духовността са оставени на произвола на съдбата и на пазара. Поддържането и укрепването на духовността е от национално значение и е част от политиката за съхранение на българската нация.

6. За данъците

Данъчната ни система е крайно несправедлива и без усещане за солидарност. Системата от преки, косвени данъци и акцизи товари в най-голяма степен обикновените българи. Привидно ниски данъци се допълват от постоянно увеличение на такси за услуги и стоки, без които не може - за здраве, за образование, винетки, градски транспорт, електричество и нещо друго. Натоварването на хората по този начин е непрозрачно и нечестно.

Данъците у нас не се използват като средства за прокарване на политика, а само за събиране на пари в бюджета. Подобна система разделя обществото и задълбочава неравенствата. Тя ражда усещане за несправедливост, обреченост и недоверие.

Ние имаме алтернатива на всичко това. В нея данъците изпълняват много по-широки функции от събирането на средства.

Данъчната политика е силно средство за социални, икономически, културни и други политики. Тя трябва да дава усещане за общност, солидарност и справедливост.

7. За социалната политика

Днес бедността в България е огромен проблем. Затова социалната политика трябва да вземе централно място в държавната политика. За разлика от неолибералния егоизъм, който разделя хората и ги оставя сами в борбата им за достоен живот и при който бюджетът за социални цели е остатъчна величина и винаги се прави такава социална политика за каквато има пари, останали в бюджета от другите сектори, ние предлагаме друго решение.

Цената на труда у нас трябва да се формира по-справедливо. У нас производството на брутният вътрешен продукт на глава от населението е около 2,4 пъти по-ниска от средноевропейската, а реалната работна заплата е 4,8 пъти по-ниска от средноевропейската. И двете по-покупателна способност. Съотношението е такова, че за единица сравним резултат за производителност на труда у нас работещите получават два пъти по-малко, отколкото работещите в развитите европейски държави.

Е, как няма да мигрират, уважаеми другарки и другари, българските квалифицирани работници и да търсят друго бъдеще за децата си на европейския свободен пазар на труда?!

Нивата на преразпределение на брутният вътрешен продукт чрез бюджета у нас са около 7-8% по-ниски от европейските държави. Ниските нива на преразпределение съответстват на безпътицата, в която се намира държавата. Ние не можем да приемем такъв десен, крайно рестриктивен модел. Неслучайно казвам, че ако има неолиберализъм, в България се прави ултралиберализъм.

Политиката към пенсионерите трябва да се промени и по отношение на условията за пенсиониране, и по отношение на размера на пенсиите, и по отношение на възрастта за пенсиониране. Казах вече, че всъщност ние имаме най-ниска продължителност на живота, а сме се изравнили във възрастта за пенсиониране. Това е нечестно, несправедливо! Българският пенсионер получава относително по-късо време, с оглед на

средната продължителност на живота, а това допълнително демотивира работещите да плащат редовно социалноосигурителните си вноски.

Много социални придобивки и трудови права на работещите бяха отменени през последния четвърт век. Други се прилагат формално - изискванията за здравословен и безопасен труд със спазването на работното време и задължителните почивки и т.н. Защитата на тези права е наша основна задача, защото представляваме хората на труда и ние трябва да се борим за тяхната закрила и защита от едрият капитал.

Нашият естествен съюзник са синдикатите и искам специално да благодаря на представителите на двата национално представени синдиката - КНСБ и "Подкрепа", които са тук. Моля ви специално тях да приветстваме.

Нашата социална алтернатива е проста:

- увеличаване на доходите;
- увеличаване размера на минималната работна заплата;
- увеличаване на средствата от брутният вътрешен продукт за преразпределение през бюджета;
- по-справедливо разпределение на социалноосигурителната тежест между труда и капитала;
- активна работа със синдикатите за отстояване правата на работниците.

8. За икономиката

Уважаеми другари,

За десните свободният пазар определя посока на икономическо развитие, която се саморегулира. С безогледната приватизация на всичко държавно в България държавата загуби възможността да се противопоставя на този процес. Бяха унищожени цели отрасли, които генерираха брутен вътрешен продукт, даваха работа на стотици хиляди. Вместо производство, преработвателна индустрия и реална икономика ние формирахме икономика с преобладаващи услуги и дейности без висока добавена стойност.

Концесиите в сегашния си вид са икономически неефективни за обществото. Държавата в неравностойно положение; природните богатства са ценности за всички хора, а не само за едрите бизнес играчи, които са успели да сключат договорите за

концесия. И ние трябва да мислим как ще осигурим връщане на тези възможности за обществото и гражданите на България.

Уважаеми другари,

Икономическият напредък е важен и полезен, но сам по себе си той не дава гаранции за социална справедливост. Ето защо наша основна задача трябва да бъде да преведем полезните ефекти от икономическия напредък на държавата, на социална плоскост.

Лявата ни алтернатива за икономическо развитие означава:

- засилване на регулацията на печалбите в банковия сектор;
- продължаване на борбата с картелите и монополите;
- възлагане на обществените поръчки по честен и прозрачен начин, за да не казваме, че когато българинът чуе "обществена поръчка", веднага казва: а, корупция, а, политическа корупция;
- ограничаване на износа на суровини и стимулиране на преработвателни производства, които носят добавена стойност;
- достъпно кредитиране за реалната икономика;
- промяна в политиката за концесиите.

9. За общините

Уважаеми другари,

Десният преход задълбочи проблемите на местното самоуправление. Вместо да дадат импулс за осигуряване на по-добър живот за хората и да способстват за преодоляване на неравенства и социални несправедливости на местно равнище, българските общини са превърнати в обикновени диспечери на средства от бюджета и Европейския съюз. Те трудно провеждат своя собствена политика в полза на жителите на съответната община. Държавата прехвърля нови и нови отговорности на общините, без да ги обезпечава с ресурси. Вземете общинското здравеопазване, общинските училища, общинските театри, читалищата. Държавата разтоварва своите задължения за сметка на общините, които на свой ред прехвърлят тези тежести на хората по право чрез увеличаване на местните данъци и такси.

Аз лично тук искам да благодаря на нашите кметове и съветници и съм убеден, че те ще изпълнят със съдържание левите

станданти за местно управление. Именно в тази трудна обстановка ще дадат друг еталон за поведение на местната власт, когато тотално е притисната от държавната власт с ресурсите.

Има лява алтернатива на всичко това. И ние я дадохме ясно чрез левите стандарти в нашата Политическа платформа, с която се явихме на местните избори през миналата година. Но трябва да сме упорити, трябва да сме постоянни, трябва да припомним, че няма друга партия, която и след изборите отстоява тези политики. Защото всички се явяват на изборите, един взел два мандата, един - три, един - пет, други преброяват кметовете, а за гражданите общината си върви по старому. Няма я онази промяна, която да направи общината по-добро място за живеене. Затова ние и нашите кметове и общински съветници трябва да полагаме специални усилия.

10. За земеделието и животновъдството

Уважаеми другари,

Изключително важни са земеделието и животновъдството, както е отразено в Платформата. Няма да коментирам разрухата, която преходът нанесе на този отрасъл в България. Днес се получава така, че арендатори ползват огромни площи, без собствениците на тези земи да получават справедливо обезщетение. Производителите на свой ред са в капана на посредници, които изкупуват тяхната продукция при картелни и монополни условия. Със санкциите и контрасанкциите между Европейския съюз и Русия България загуби пазар за стотици милиони и това го усетиха обикновените български производители.

Ние трябва да отстояваме:

- защита на дребните и средните земеделци и животновъди;
- по-справедливо разпределение на европейските средства;
- насърчаване на кооперациите.

III. ЗА ПАРТИЯТА

1. БСП след прехода

Уважаеми другари,

Докладът би бил непълен, ако не говорим за Българската социалистическа пар-

тия. Нашата партия премина през прехода, запазвайки своето влияние. Много други партии се появяваха и изчезваха, без да могат да се задържат на политическата сцена. Политическите проекти са организации без идейна основа и те са характерни за периода на неолиберализма. Създадени са, за да консумират власт. Без нея те бързо губят организационната си цялост и силите, които са ги създали, се преливат и прегрупират в нови политически проекти. Те идваха и си отиваха само и само да консумират власт в полза на ограничени елити. През 1997 г., през 2001 г., през 2009 г. и през 2014 г. също се върнаха. Тези партии и проекти имат своята отговорност за обезличаването на политиката и заниманието и превръщането ѝ в занимание с цел печалба. И, ако някой в началото е подценявал този процес, то днес вече последиците са ясни. Десните решения, които обществото приемаше за безспорни и безалтернативни, доведоха до икономически упадък и социална деградация. Това дезинтегрира обществото. Несолитарното общество не може да изгради силна държава. И това умело се използва от неолибералите, които с желание прокарват нови и нови разделителни линии в обществото. Това, а не друго, ражда противопоставянето на млади и красиви, на бедни и стари, на демократи и комунисти. Или пък противопоставянето на политици и всички останали хора. Кой има интерес от слабата държава, ако не елитите и корпорациите, които искат да я използват за себе си.

Затова, уважаеми другари, мисля, че трябва всеки ден с всяко свое действие да възстановяваме доверието между хората, усещането, че сме част от един народ, че имаме обща национална съдба и интереси, че трябва да сме съпричастни един с друг. Защото само солидарността между хората ще даде възможност за една по-силна държава, каквато ние, социалистите, искаме.

Каквото и да ни говорят днес, ясно е, че не ние, а десните носят основната отговорност за начина, по който се разви страната ни през периода на прехода, независимо от това, че сблъсъкът с неолибералната безалтернативност и БСП претърпя вреди, сигурно защото БСП никога не си позволи да се трансформира и преражда, за да избяга от своята отговорност и да се превърне в партия проект, но и заради друго. За да оцеле-

ят, някои европейски леви партии изместиха центъра на политическите си платформи налясно и дори започнаха да флиртуват с тезата, че няма значение колко точно са леви и дори дали въобще са леви. Така и БСП. Дали по модата на времето, или заради наши решения, станахме волен или неволен съучастник в част от някои решения, които не могат да бъдат определени като присъщи за левицата. И този процес хвърля сянка върху периодите, в които с участието ни в управлението България преживя най-добрите си в икономическо и социално отношение години за прехода - 2005 - 2009 г.

Прилепчивата позиция на някои партии от нашето социалдемократическо семейство към десницата в някои страни доведе естествено и до спад на доверието в левицата. А това на свой ред стимулира появата на така наречените радикални леви партии. Не че те постигат някакви естествено добри резултати в лявата политика, но те успяват за значителен период да разбият единството на левицата в отделни страни.

Днес, в края на прехода, обществото все по-болезнено осъзнава спешната необходимост от друг обществен ред, където наред с дясното отново има място за лявото и мисля, че никой не оспорва това. Огромна част от хората имат леви интереси и имат нужда от истински представители. И ако искаме БСП да продължи да има основна роля в политическия живот на България, тя трябва да превъзмогне политическите си поражения от прехода, да намери отново пътя към идейната си основа, защото левите идеи не са изгубили своята актуалност, те просто бяха заглушени за значителен период от време от кресливите образувания, които бяха донесени в периода на "синята мъгла" на прехода. Нещо повече, след края на неолиберализма потребността за истинско ляво, не като хоби, а като голямо колективно усилие, е много по-голяма, отколкото преди 26 години. Това е смисълът на всичко онова, което атрактивно наричат "ляв завой", връщане към "корените на партията" или "изчистване на левия профил на партията". Честно и безкористно връщане на левите идеи, които винаги, и след 125 години, ще бъдат живи.

Уважаеми другари,

Днес можем да кажем, че БСП не е изгубила идейния си характер и волята си да отстоява своето важно място в политика-

та на България. Трудно, противоречиво на моменти, с претърпени щети, ние преживяхме прехода с достойни позиции. Именно това дава оптимизъм, че ние ще имаме своето влияние и след прехода, но само ако запазим идейния характер на партията и не допуснем да се отклоним от нейните социалистически ценности. Няма "ново ляво". Грешно е да се търси такова. Няма измислен "нов социализъм". Няма измислена "нова социалдемокрация". Има леви ценности и идеали, които на първо място водят и партиите, и хората. Да, сигурно те трябва да се приспособяват към динамиката на времето, но това не ги прави нови, а само им придава нова актуалност. Така, както има и дясно, и ляво, можем да кажем, че няма старо и ново ляво, а има само истинско и понякога псевдоляво. И ние искаме да вървим по пътя на истинското ляво. Но трябва да си дадем сметка, че левият ни курс не е нито завършен, нито доказан. Искане нашият път в ляво да остане не само декларативен, а да се докаже с действия от всички наши другари на всички позиции, които те заемат.

125-годишната ни история е почти толкова дълга, колкото е историята на Третата българска държава. Тя е неизменна част от историята на България, от историята на лявото движение в Европа. Не само защото по времето на нашето управление България стана член на Европейския съюз, а и защото начело на европейската левица е член на нашата партия и делегат днес на конгреса - Сергей. Ето защо борбата на БСП, уважаеми другари, за свобода, справедливост и солидарност е част от нашата борба за бъдещето на България. Мисля, че това вече никой не може да го отрече. Но то обуславя по-тежката отговорност, която имаме и за развитието на държавата. Затова, когато казваме, че БСП има своето бъдеще, не бива никога да забравяме, че нашето бъдеще има смисъл само тогава, когато е бъдещето на България.

2. За подкрепата от хората

Уважаеми другари,

Факт е, че доверието на хората в политиката и партиите днес е по-слабо от всякога. Част от този процес е и намалялото доверие към Българската социалистическа партия. Има и други причини, поради които

днес ние трябва да печелим наново доверието на хората - промените в европейските общества, които доведоха до изменение на структурата им; пораженията от дългата дясна хегемония, от остаритетата; заради политически и неполитически грешки.

Сигурно е правилно от теоретична гледна точка, че с връщането на интереса на хората към политиката, ще се породи от самосебе си търсенето на леви алтернативи. Но късото политическо време не позволява да разчитаме само на това. Необходимо е с активна работа да започнем сега, днес, веднага, вдругиден, след конгреса да търсим и печелим подкрепа от хората.

Разбира се, най-важното е да продължим да бъдем последователни, честни и открити. Необходимо е уверено да вървим по нашия път. Това е пътят в интерес на хората. И колкото по-уверено крачим, колкото сме по-последователни, толкова по-лесно ще ни бъде да гледаме хората в очите, когато говорим с тях. Толкова по-малко ще са изкушенията ни да обещаваме неща, които не можем да изпълняваме или пък неща, които можем да изпълним, но по някакви други, неполитически причини не изпълняваме.

Важно е също така да възстановим другарските отношения помежду си. Силните послания са по-въздействени, когато идват от силни и сплотени организации. Затова е нужно да сложим край на вътрешнопартийните боричкания, в които най-често губещият е не отделният човек, а самата партия. Защото подобен род "ефектни" способности за лично изпъкване отвращават хората, които са извън партията.

Прекратяването на неполитическите зависимости също носи доверие. Тези зависимости нанасят поражение върху лявата политика и тя страда много повече от дясната, защото зад тях надничат частни и бизнес интереси. На някои места Българската социалистическа партия се използва като търговска марка тъкмо за прокарването на такива интереси. Крайно време е това да спре. Ние се противопоставяме на този процес и ще продължим да предприемаме всичко необходимо за ограничаването и премахването му.

Използването на партията само за реализация на кариеристични цели и амбиции, а не заради съпричастност към лявата политика, също компрометира доверието

на хората в Партията. Хората не вярват на това. Но има как - и това ще привлече хората при нас, ако имаме ясни и строги правила за кадрова политика, ако въведем система, при която всеки човек ще може да бъде оценяван по обективни критерии и пътят му напред и нагоре в Партията да не е само лично желание или протекция на някого от централното ръководство, а признание за принос и способности.

Уважаеми другари, трябва да работим по-активно за привличането на членове, симпатизанти и съмишленици навсякъде - сред младите и пенсионерите, сред икономически активните и хората в неравностойно положение, хората на труда, интелигенцията, културата и изкуството – особено, където сме в сериозно отстъпление, дребните и средните предприемачи. Това означава:

- да съживим малко позанемарените контакти с нашите приятели от синдикатите и браншовите организации, разбира се, и с някои от неправителствените организации;

- ежедневна индивидуална работа на нашите активисти с членове, симпатизанти, с хората на място - разговори, убеждаване, разяснения. Ако всеки член на Националния ни съвет провежда всеки месец срещи с три основни партийни организации, общият брой на срещите с партийни организации годишно би бил 5000. Това би покрило идеално всички основни партийни организации. Можем да го направим, стига всеки член на Националния съвет да поеме и тази отговорност, а не само участие в заседания;

- реализирането на повече кампании. Добрите каузи увличат и носят енергия на БСП. Имаме добри практики в тази насока – напр. референдумът за АЕЦ "Белене". Има и други случаи, които могат да се изброят. Преди малко говорих по Закона за народната просвета и кампанията, която направиха нашите другари от комисиите в парламента и Съвета на „Позитано“.

Длъжни сме да убедим мнозинството от хората, че нашата политика защитава техните интереси, но също така сме длъжни да доказваме ежедневно това и с действията си. Истинската проверка за спечеленото доверие е то да не се загуби след поредното ни участие в управлението. Хубаво е да се мисли не само за това как Българската

социалистическа партия да участва в управлението, но и какво ще може да даде на хората от това свое участие.

3. За политическите съюзи

Уважаеми другари,

Няма да пропусна въпроса за политическите съюзи. Той е важен за нас може би повече, отколкото за другите партии. С присъствието си в политическия живот през всичките години на прехода БСП носи активите и пасивите от всички свои участия в политически съюзи. А партиите проекти се разтоварват от отговорност с всяка своя метаморфоза.

Поуката от всичките ни опити до момента е, че те трябва да се правят:

- с политически принципи;
- с политически субекти;
- открито и прозрачно;
- при ясно закрепени публично ангажменти за участниците;
- при гаранции, че може да се постигне определена политическа цел.

Ако спазваме тези правила, мисля, че участието ни в политически съюзи няма да носи отлив на доверие. Недопустимо е да се правят политически съюзи заради участие във властта на всяка цена. Това е дясното виждане за политика, което ние не споделяме. За нас участието във властта е възможност за практическа реализация на нашите идеи, на нашите платформи, на програмата на Партията. Иначе би станало само персонално попълване на постове и осигуряване на достъп до публичен ресурс. Властта не си струва заради това, уважаеми другари, и ние от Конгреса на БСП трябва да го кажем много ясно на гражданите.

Всичко казано дотук следва да се прилага не само в отношенията на коалиция "БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ" с трети партии по повод на участие в управлението, но и вътре в самата коалиция. Отношенията с коалиционните ни партньори трябва да са подчинени на същите принципи.

Скъпи коалиционни приятели, като определена слабост на нашата политика досега можем да отчетем недостатъчно детайлната уредба на отношенията ни. Тези празноти поставят въпроса за коалиционните ангажменти преди всеки следващ избор - местни, парламентарни, президентски. Трябва заедно да решим дали искаме тази

коалиция единствено за парламентарни избори, или желаем да бъдем обединител на лявото и на местните, и на президентските избори. От това лявото ще бъде по-силно, защото историята на нашите коалиции познават случаи, когато членове на коалицията са действали против интересите на един или друг партньор в коалицията, на общите ни цели. За да сме силни и да печелим доверие, е нужно да имаме по-малко търпимост към политическата безпринципност не само на нашите политически опоненти, но и на нашите политически приятели.

Специално внимание искам да отделя на един въпрос, за който се говори много. Става дума за онези наши бивши другари, които са напуснали Партията и са потърсили реализация в рамките на други партии.

Какви следва да бъдат отношенията на Партията с тях, на социалистите с тях?

Ако тези партии претендират, че дават ляво представителство, идентично с нашите принципи, и преследват обща с нашата цел, няма как да не се запитаме, защо тези другари са напуснали нашите редици.

Понякога това е заради лични амбиции. С отцепването си от БСП на европейските избори бившите ни другари разцепиха левия вот и осуетиха възможността да има още един български социалист в Европейския парламент. Беше нанесена щета на лявото представителство на европейско равнище. И тя не може да бъде обяснена по друг начин, освен с поставянето на личните амбиции над политическите принципи. За местните избори даже не ми се коментира, уважаеми другари. Всички го видяхте и го изпитахте по места.

Някои участват в управлението. Е, как може партия, за която „няма ляво, няма дясно“, която има поведението на класическа неолиберална формация, да претендира да бъде част от лявото?! Дали си лев или десен не може да се реши с референдум, защото това не зависи от субективните ти възгледи, а личи обективно от реалните политически действия и платформи, и позиции, които ти изповядваш.

Разбира се, тези наши бивши другари винаги ще имат своето място в нашите редици. Това е истинският политически съюз, към който трябва да се стремим. Единство на ляво мислещите хора в България е възможно и ние трябва да работим за него.

Искам от тази трибуна да заявя, че всич-

ки леви хора, които не искат да са заложници на чужди амбиции, които вярват в лявата идея и искат да работят за нея искрено, са винаги добре дошли в нашата партия. Този процес, а не безпринципното коалиране, ще даде много повече сила на левицата у нас, в България.

4. За синдикатите, работодателите и неправителствените организации

Уважаеми другари,

В периода на прехода се нарушиха и традиционно добрите отношения между синдикати и социалисти в България. Започнахме да отвикваме да припознаваме естествения съюзник едни в други. От години не сме празнували, или правим някак си скромничко, Първи май. Не организираме общи протестни действия, не сме осъществили по-голяма инициатива. Ние сигурно не всеки път ви търсим, когато правим нашите законодателни предложения в Народното събрание. Наше задължение като лява партия е да подадем ръка за сътрудничество със синдикалните организации в България, да насърчаваме с всички средства синдикалното сдружаване и да защитаваме хората на наемния труд в отношенията им с капитала. Ние имаме обща цел. Нашият път в това отношение е съвместен.

С работодателите също можем да направим повече ясно и открито, последователно и конкретно, не само заради снимките в медиите. Защото в тези организации членуват не само най-едрите бизнесмени на България. Там членуват и дребни, и средни предприятия, които ние традиционно защитаваме.

Най-сетне, контактите с неправителствените организации също могат да се структурират така, че да способстват за популяризиране на лявата политика.

Разбира се, много може да се каже, но аз ще спра дотук, защото това са въпроси, които следващият Национален съвет трябва в спешен порядък да решава.

5. За медиите

Понякога нашият образ в медиите се изкривява и достига до хората в изкривен вид. Вестник „Дума“ трябва да продължи по линията на своето по-ясно и категорично политическо позициониране в ляво, да

бъде все по-ефективен проводник на нашата политика до своите читатели. Вестник "Дума" може и заслужава да се превърне в най-четения и влиятелен вестник в България.

Няма как, уважаеми другари, да подминем и една друга тема - ефективността на нашите медийни участия. Много често по медиите се появяват наши членове, членове на ръководството на партията, които с охота говорят и критикуват решения на органите на партията. Добре. Критиката, разбира се, тя е част от демокрацията. Само че, уважаеми другари, недопустимо е от гледна точка на партийната дисциплина да си член на даден орган, да си участвал при вземането на едно или друго решение, да не си направил изказване, а след това да започнеш да критикуваш това решение публично и по-остро, отколкото е била самата дискусия в органа на партията. Ние не сме против плурализма на мненията, но честното и демократичното отстояване на една позиция изключва възможността да си едновременно член на органите, да си участвал в дискусията, да не си се изказал и на другия ден да осъмнеш в медиите да критикуваш решението на съответния орган. Това е нечестно. Този разбой, уважаеми другари, вреди на партията и следва да бъде прекратен. И всеки, който търси личностна изява, трябва да си дава сметка, че тя е нещо хубаво, но вредата за партията е нещо лошо. Тя отслабва Българската социалистическа партия и често обслужва нашите политически опоненти, които експонират и преекспонират такъв тип изяви.

6. За организационното укрепване

Уважаеми другари,

Няма смисъл да се заблуждаваме, че партията ни е в прекрасна организационна кондиция. Отдавна имаше необходимост да се предприемат организационни мерки за укрепване, но в годините, увлечени от една или друга по-голяма цел, забавихме тези мерки. С течение на времето вземането на решения по не политически критерии, изкуствено поддържане на баланси и привидности, нерешителност за спазване на нормата на Устава и зачитането на принципите, липсата на реален контрол и отчетност доведоха до това, което сме днес. На много места мерките за организационно

укрепване се натъкват на съпротива от някои другари, защото те се чувстват лично застрашени от тях. Смятам, че там, където се проведеха организационните съвети, една нова мярка в Устава, приета миналата година с голяма дискусия, другарите се убедиха, че мерките не са насочени персонално.

Тук ползвам случая да поздравя всички новоизбрани председатели на общински съвети и да кажем, че около 50% е обновлението в Българската социалистическа партия след тази отчетно-изборна кампания. Единствената цел на тези мерки е укрепване на организациите на партията, които да я направят способна да посреща предизвикателствата на организационните машини, които политическите проекти изградиха с неполитически средства.

Какво направихме до момента? Какво трябва да продължим?

- Засилване на колективното начало. Центърът за вземане на решения все повече да се намира вътре в колективните органи.

- Прекратихме практиката политически решения да се вземат в резултат на неполитически зависимости. И ще трябва да следим за това на всички равнища.

- Изискването не по-малко от 20% от членовете, или така наречената младежка квота, вече дава своите първи резултати, а всъщност, уважаеми другари, аз се радвам, че още на местните избори много наши младежи станаха общински съветници. Само че тепърва трябва да работим много с тези хора, да им помагаме, да създадем постоянно действащи механизми за подготовка за участие в местната власт и, разбира се, за участие във властта на по-високо равнище.

- Въведохме механизми за контрол на спазването на решенията на Националния съвет на партията. Има доста какво да направим, по моя груба преценка ние изпълняваме около 50-60, дано не съм голям оптимист, 70% като обем от решенията, които приема Националният съвет. Трябва да се борим за едно по-голямо уплътняване на изпълняването на решенията и не само на Националния съвет, на колективните органи на всички равнища.

- Много ни критикуваха за електронните членски карти. Но аз смятам, че тези от вас, които имаме вече директна комуникация,

оценяват какъв е смисълът от това. А ние оценяваме, че те дават добра представа за количествения и качествения състав на партията, който не е на висотата, която искаме. И който определя, че ние трябва да засилим приема, трябва да насочим и качествено усилията си в дадена посока за въздействие в цели социални групи.

Уважаеми другари, свършихме много, но още много има да се върши, за да видим отново партията ни силна организационно. Необходимо е още:

- да не се отстъпва от тази линия на поведение, която сигурно учуди някои, някои разсърди, някои са обидени;

- да ускорим приема на нови членове;

- в къс период да разработим правила за кадровата политика, вкл. за развитие, подбор, отчетност и оценка. Години наред бяхме занемарили оценката за организации и кадри. Сега трябва да изградим тази система по обективни критерии и да я въведем.

В тези близо 300 конференции много другари поставят въпроси за промени в Устава. Но нека днес Конгресът да се занимава с политическите документи, а Уставът да отворим догодина, през пролетта, когато ще има редовно заседание. Но нека всеки от вас да отнесе в своята организация готовността за приемане и обсъждане на една много широка дискусия. Така че Уставът да бъде ефикасен, демократичен, но в същото време и дисциплиниращ механизъм за изкореняване на някои пороци в организационното функциониране на партията, които сме търпели през годините.

7. Президентските избори

Уважаеми другари,

Не може да не кажем две думи за президентските избори. Въпросът е важен за БСП, той е важен за нас, но това е нещо, което самите ние в Българската социалистическа партия трябва да решим по най-подходящия начин за нас и за хората, чието доверие търсим. Не бива да допускаме подобни важни теми да ни се натрапват от външни фактори. И аз благодаря, че ние успяхме - всички дейци на партията - по този въпрос да запазим спокойствие до Конгреса.

Ние трябва да се отнесем с огромна отговорност към тази задача при избора на нашите кандидатури. Да издигнем канди-

датпрезидентска двойка, която ще бъде еманация на национално самочувствие, суверенитет, държавност; ще излъчва достойнство и респект.

В днешна България повече отвсякога е нужен президент родолюбец и патриот, глава на нацията, който гарантира нейната независимост; който пази Конституцията; който приема социалната държава като абсолютен императив, към който ние, социалистите, се стремим. Пътят за определяне на тази кандидатура минава през консолидация на самата партия, през обединението на всички леви, демократични, патриотично настроени избиратели, не само нашите приятели от "БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ", но и другите сили, които определят себе си като демократични, през формиране на широка политическа платформа за устойчиво, демократично и националноотговорно управление за България.

IV. НАШИЯТ ПЪТ

Уважаеми другари,

БСП е партията със 125-годишна история. Тя е неизменна част от европейското и световното социалистическо и социалдемократическо движение. Поради това на БСП приляга в най-голяма степен да поеме и да изпълни историческа мисия. Мисия, която това движение има и в исторически план, и в съвременния свят, и която дължим на нашите деца. Навлизаме в период, в който лявото ще става все по-модерно; навлизаме в период, в който на БСП приляга в най-голяма степен да бъде водещата политическа сила, която да даде алтернативата и да предложи начина, по който обществото да преодолее кризата.

Уважаеми другарки и другари,

Това означава:

- днес БСП да даде ясна заявка за управлението на страната като продължим да печелим доверие, като не отстъпваме от принципите си и политическите си позиции;

- да продължим да се утвърждаваме като център, около който се консолидират левите и демократичните сили в България;

- БСП да продължи да се утвърждава като опозиционна алтернатива на управляващата десница, като партията, която дава

политическо представителство на огромно мнозинство от хората;

- днес ясно да кажем, че курсът е един - предсрочни парламентарни избори. Избори, на които нашата алтернатива трябва да бъде приета и подкрепена от мнозинството български граждани. Времето за това е дошло, а нашата алтернатива става все по-ясна;

- подготовката за предстоящите президентски избори, които са важна стъпка по нашия път към властта, да покаже в каква степен доверието се връща.

Но преди всичко, за да се случва всичко това, ние трябва да излезем по-силни и единни от Конгреса. Обединени върху политиките, които и в конференциите, и в обсъжданията в Националния съвет срещнаха пълна подкрепа от социалистите, от членовете на Националния съвет, от симпатизантите, които специално пишат писма до нас, хора, които не са членове на партията.

Уважаеми другари,

Иска ми се накрая да споделя и няколко лични думи. Подготовката и кампанията за Конгреса се проведеха като национална изборна кампания. Това е знак, че тези, които ни "погребват" за пореден път, нямат никакви основания. През тези месе-

ци понесохме критики, атаки от загрижени опоненти и още по-загрижени другари, понякога агресивни, понякога необосновани, понякога справедливи. Нямаше ден за размисъл. Атаките продължават до последния момент.

Скъпи другари,

Когато ми дадохте доверие за председател, не очаквах чак толкова, че можем да се събудим от летаргията, нека го насочим върху политиката. Макар че познавам добре нашата партия, искам да благодаря на всички, които ме подкрепяха през тези почти две години в този път, който сигурно много от вас разбират, че не е лек, на тези, които се върнаха при нас в Българската социалистическа партия.

Искам да благодаря специално на ръководителите на различни равнища, които по силата на Устава или избора вече не са на своите позиции. На тези, които ни критикуваха основателно и на онези, които го правеха по-лицемерно. Всичко това не ни уби. То ни направи по-силни, за да продължим заедно и напред, защото, уважаеми другари, нашата решимост да отстояваме БСП като лявата партия на България, е над всичко. И вярвам, че ще запазим нашата партия такава, за да ни има и след 125 години.





КОНГРЕС

БЪЛГАРИЯ ДНЕС И ЗАДАЧИТЕ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ПОЛИТИЧЕСКИ ДОКЛАД

17





КОНГРЕС

БЪЛГАРИЯ ДНЕС И ЗАДАЧИТЕ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ПОЛИТИЧЕСКИ ДОКЛАД

19

**БЪЛГАРСКА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА
ПАРТИЯ**

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ

**София 1000
ул. „Позитано“ №20
www.bsp.bg**